

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERADT NYASTE SÖNDAGSMAGASIN.

N:o 50. Utkommer hvarje Söndag. Götheborg den 9 December 1855. Pris för år: 6 R:dr 32 sk. B.co. IX årgången

General Simpson,

Brittiska arméens öfverbefälhafvare i Krim.
Den nuvarande befälhafvaren öfver engelska arméen i Orienten har hemtat sina första lagrar i kriget på spanska halfön under åren 1812 och 1813; han var med vid försvaret af Kadix och anfallet på Sevilla. Under fälttåget 1815 blef han svårt sårad vid Waterloo. Senare tjente han i Indien och stod 1845 under sir Charles Napiers befäl. Efter lord Raglans död och sir Georges Browns återvändande till England, utnämndes Simpson, som då blott var generallöjtnant, till öfverbefälhafvare öfver de engelske trupperne på Krim. Det har ej här lyckats ho-

nom att kunna täfla med sin mera begåfvade bundsförvandt, och stormningen af Stora Redan den 8 September, som tillfogade engelsmännen så förfärliga förluster, utan någon motsvarande vinst, har ådragit honom de hårdaste tillmälen. Detoaktadt har han af sin regering blifvit befördrad till general. För att bättre kunna förstå denna en öfverbefälhafvares befodrants till general, vilja vi här anmärka, att titeln general i England motsvarar kontinentens generallöjtnant. — En telegrafdepesch af 24 Oktober har förkunnat general Simpsons återkallande.

Från Sebastopol.

De skeppstimmermän, som byggde den väldiga bro, på hvilken furst Gortschakoff efter stormningen af Malakoff, förde sina trupper öfver Sebastopols redd till norra sidan, måste ha gjort sitt arbete utmärkt väl; ty vid den raska öfvergången tilldrog sig icke ett enda olycksfall af betydighet. Då de allierade måste antaga, att Ryssarne, om också blott för några dagar, skulle försöka att bibehålla andra försvarslinien, och de allierade med afseende härfpå, hade att frukta minornas explosion, så var det ej svårt för den ryske öfverbefälhafvaren att verkställa detta återtåg, och alldenstund han haft tillräcklig tid att behörigt förbereda detsamma, så lyckades det honom, att till och med medföra en del af de sårade och sjuke. Öfvergången öfver bugten måste hafva varit ett af de mest storartade skådespel man kan tänka sig, i synnerhet om natten, då flammorna från den brinnande staden och de många explosionerna, hvilka förvandlade skansarne till ruinhögar, belyste härens sorgliga tåg och man kan föreställa sig med hvilka känslor den flyende arméens officerare blickade tillbaka på den i aska sjunkande staden,

Enligt ett bref af 15 Oktober från brittiska lägret råder der en mycket angenäm kontrast emellan dess nuvarande gestalt mot hvad som egde rum senhösten förlidet år. "Detta läger," heter det, "som för kort tid sedan var det närmaste intill den belägrade staden, och i hvilket de ryska bomberna ej sällan aflade besök, är nu så lugnt och röjer tillika så mycken verksamhet, som ett nybygge i Australiens lundar eller Amerikas urskogar. Fredliga arbeten hafva inträdt i stället för krigets buller. Med undantag af kannondundret från norra sidan höres ej ett ljud, som kan häntyda på en fiendes närhet. Ryssarne skjutas som besatta på stadens ruiner, hvilka de varit tvungna att öfvergifva. De göra oss dock knappt någon skada och gjorde slugare uti att

para sitt krut, hvilket de icke sällan bortöda på enskilda soldater, som de se gående öfver slätten mellan fästningsverken. I går öppnade vår gamle vän Bilboquet, som så länge tegat, åter en gång munnen, och skickade några kulor åt verken vid Traktirbryggan. I dag äro de ryska kanonerna alldeles tysta, och den rådande stillheten skulle till och med vara högtidlig, om eke timmermännens hamrande trädde i stället för Minié-bössorna, och kärrornas buller för kanondånet. Engelska arméen, som nu hunnit till den öfvertygelsen, att den kommer att öfvervintra i dess nuvarande läger, tager på allvar i tu med att skaffa sig erforderliga medel mot väderleken, af hvilken den förlidna året så illa hemsöktes. Enhvar söker att iurätta sig så bekvämt som möjligt. Officerare och gemena äro sysselsatta med sina husbestyr. Vägbyggnad och inredande af kojor taga alla krafter i anspråk, och med begge delar går det raskt framåt. Från Bala-klava ända till lägret äro öfver 10,000 man af alla nationer sysselsatte med anläggning af vägar. De af Sardinierna byggde äro bättre än våra och fransmännens. De ha ett underlag af trästammar och faskiner, och äro efter fulländningen så hvita och hårda, som våra chausséer. Jag tillstår, att jag icke gerna ser, att våra soldater från lägret användas till sådana arbeten som att bryta och framforsla sten. Men detta är emellertid deras dagliga sysselsättning, och de knorra i det hela mindre häröfver än man skulle förmoda. Härför bekomma de dagligen en tillökning af 4 shilling. Tusentals stora bastanta Turkar äro sysselsatte på samma sätt. Deras uppgift är att plocka ihop stenar, hvarvid de begagna sig af en korg, knappt större än en fruntimmersridikyl och smyga sig omkring högst långsamt. I stället för att plocka korgen full, bära de hvarje enskilt sten till det ställe, der de skola läggas i hög. De äro ena äkta latmaskar.

En sergeant, försedd med en temligen tjock käpp, har tillsyn öfver dem. Men knappt har han vändt ryggen till, innan de genast sitta med korslagda ben och röka sina tschibuks. Många taga sin hukah med, när de gå på arbete. För några dagar sedan upplefde jag ett lustigt skådespel, som agerades icke långt

från mitt tält. En sergeant af 82:de regimentet hade just upptäckt en af sina lättingar, som hade krupit ihop bakom en hög gamla faskiner, för att der i det dolda kunna röka sin eviga tobak. "Hi dir! Hi dir!" (d. ä. "Framåt!") ropade sergeanten till den tröge turken. "No, no, Johnny," var svaret, "me sick" (jag är sjuk). "Åt fanders med din sjukdom!" utbröt sergeanten och höjde sin käpp. "Ack, Johnny, Johnny, no bono: no bono, Jag är så sjuk!" Pang! föll rökäppen på turkens rygg, hvilken genast sprang upp och tjutande förklarade, att han ej längre var sjuk. "Hi dir alltså!" ropade sergeanten, och nu började karlen långsamt arbeta. Sedan han upptagit och bortfört ett par stenar, stannade han och sade med stor värdighet: "Yes, much bono, Johanny!" hvarmed han tycktes vilja säga, att pryglen hade gjort honom mycket bra. Dessa afskyvärda latmaskar erhålla nu dagligen efter svenskt mynt 2 Rdr 32 sk. Rgs och dessutom föda så mycket de behaga. Det arbete de härför utföra, är icke värdt fjerdedelen af denna lön. Inom få veckor ha de hopsamlat så mycket pengar, som de egt i hela sitt lif, och då gå de utan vidare omständigheter tillbaka till Stambul och arbetet afstannar. Hvarför John Bull öfverhufvudtaget betalar dessa turkar så mycket, kan jag ej rätt begripa. Skall sultanen icke bidraga till försvarandet af sin egen sak? I alla fall borde han ombesörja sina truppers förplägning och vägars anläggande, utan att taga annat folks pengar i anspråk. I förbigående måste jag äfven här vidröra en annan angelägenhet. För några veckor sedan gjorde jag en resa på ett af våra transportskepp och besökte Koslov, en by vid asiatiska strandbrädden af Svarta hafvet, hvarest sultanen eger stora kol-bergverk. Dessa hade han bortarrenderat till en engelsman, som säljer stenkolen för 17 shilling tunnan. Detta är ett mycket högt pris. Men skulle ni tro det, att hvarje engelsk eller fransk ängare, som intager kol i Koslov, har att betala padischan 10 shilling för tunnan i export-tull. Och kolen begagnas för att föra sultanens strider. Emellertid tror jag icke, att sultanen härför är så mycket att tadla som de allierades regeringar. Eller kan man kanske taga saken så, att Frankrike och

England icke just nu vilja inkommodera porten med någon fordran för krigskostnader? Förmodligen kommer uppgörelsen sedan, och fransmännen yppa redan nu helt öppet, att den sjuke mannen har ett ganska vackert land och att det vore skada, om man blef tvungen att lemna det.

När vi engång öfvergifva Sebastopols lägerplats, kvarlemna vi nästan en stad efter oss. Långa gator med starka trähus betäcka höjder och dalar, och här och der byggas till och med hus af sten. Nästa Julafton komma tusentals skorstenar att uppsända sin rök från Sebastopol, och denna dag kommer mången god måltid att intagas och mångt glas portvin att tömmas, för hoppet om en snar hemresa, hvilket nästan är vår enda tröst under så många mödor och umbäranden. Det är verkligen nu en ganska angenäm känsla, när man tänker tillbaka på den nästlidna vinterns lidanden, och kölden, och stormarne, samt den bottenlösa smuts, hvari hela trakten förvandlades, och slutligen snön och hungern, genom hvilka hären så decimerades, under det att man nu förberedt sig till den väntade vintern med jemförelsevis behagliga inrättningar.

Kars.

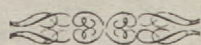
Kars, nyckeln till den sydöstra stora vägen från Georgien till Erzerum, erhåller sin utomordentliga vikt derigenom, att denna plats bildar den naturliga stödjepunkten för en armé, som från Georgien hotar Svarta hafvets kuster och ämnar att tränga fram till Konstantinopel. Härför låta de ursinniga ansträngningarne förklara sig, som Ryssarne använda för att intaga denna fästning. Ända till den 5 Oktober hade de engelska och turkiska trupperna, som utgjorde besättningen, begrafvit 6,500 Ryssar, som under de upprepade striderna blifvit på platsen framför fästningsverken. En uppgift som tyckes komma sanningen ganska nära, låter antalet af dödade, sårade och till de Allierade deserterade Ryssarne uppgå till icke mindre än 18,500 man, hvilka befinna sig omkring 300 officerare. De senare befunno sig alltid vid an-

greppet i spetsen för sitt manskap. Från fästningen såg man tusentals kärror lastade med sårade lemna ryska lägret. Många sårade bortskaffades, i brist på fordon, af menniskor eller på hästryggen. Artilleribefälhafvaren, general Baklanoff, har stupat, och blef djupt begråten vid sin begrafning af högste befälhafvaren Murawieff. Den nästkommenderande skall likaledes jemte flera stabsofficerare hafva stupat. Ryssarne visade ett beundransvärdt mod vid deras med ihärdig beslutsamhet upprepade angrepp på batterierna och bröstvärnen, hvilkas grafvar föredede ett förfärligt antal af deras lik. Turkarne ha på ett lysande sätt åter upplifvat minnet af sin forna vapenära. De fäktade som lössläppta demoner, säger ett ögonvittne, och visade sig under kampen helt och hållet hjertlösa. Karlierna, folket från Kars, en skön menniskoraco, hvars tapperhet blifvit ett ordspråk, störtade sig in i den vildaste striden, utan afseende på om de voro gråhåriga männer eller skägglösa pojkar. Uppeldade af hämndbegär, uppretade af Ryssarnes förra besök, då de plundrade och miss-handlade invånarne och hvarigenom de gjort sig mera hatade än fruktade, var det ej möjligt att tygla männerna från Kars. En af dessa, som nedsköt en Ryss, störtade sig öfver sitt offer, hvars blod strömmade fram ur såret, upptog blodet med händerna och drack det, anföll der- efter mannen med tänderna och sönder- slet honom som en hetsad hund. Många sårade Ryssar blefvo genomstungna med bajonetten af de reguliera trupperna. Man såg en mängd soldater med hufvuden af Ryssar, som de hade stuckit på sina bajonetter. Dessa scener skola varit öfver all beskrifning förfärliga att åskåda. Ingen begärde eller gaf pardon.

General Williams anslår de stormandes antal till 30,000 man, under det att Kars till en början räknade 7,000 och senare, genom den förstärkning som Engelsmännen bragte dem under striden, till 9,000; dock kom denna förstärkning först mot slutet.

Fästningsverken äro på det hela ganska litet skadade, trots det kulbagel de uthärdat. Kars är omringadt af Ryssar. Man tror ej på någon ny stormning, men är dock icke utan farhåga, emedan man är okunnig om de mått och steg Omer

Paseha framdeles kommer att taga, och dessa farhågor minskas åtminstone icke derigenom, att Kars knappt kan motstå en ihärdig fortsättning af blockaden. Af försvararne dödades eller sårades nära 1,100 man, af hvilka senare många sedermera dött. Turkarne förlorade uågra officerare; öfver engelsmännen rådde deremot denna gången ett välvilligt öde — de mistade icke en enda officer. Sjukhusen äro fyllda. Dessutom har en mycket fatal gäst ännu icke aflägsnat sig från Kars' murar, cholera, som ännu alltjemt fordrar många offer. Om Ryssarne tåga bort, hvarpå man i Kars dock har orsak att tvifla, skall general Williams tränga fram mot Erzerum. — Kölden börjar redan att anmäla sig på ett ganska kämbart sätt.

Praktisk anvisning om konstgjord odling af fisk.

(AF COSTE.)

(For's. fr. N:o 49.)

Men på det att de befruktade partiklarna må fördela sig på likformigt sätt, så måste man nyttja den försigtigheten att skaka blandningen och sakta omröra äggen med handen, eller ännu hellre med de fina håren af en lång pensel, på det att alla delarne af dess yta måtte komma i beröring med de elementer, af hvilka de måste genomträngas.

Efter två eller tre minuters lugn är befruktningen fullbordad, och man slår äggen jemte det vatten som omgifver dem i afvelslådorna; men om dessa äro långt ifrån det ställe der operationen sker, så ombyter man vattnet och förer dem sedan till sin bestämmelseort, om denna ej är alltför långt borta. Men om det sistnämnda är händelsen, så måste man gå till väga på ett annat sätt, såsom jag längre ned skall visa.

Under det man skakar blandningen för att befodra sädesvätskans insugning, och om äggen, som skola befruktas, tillhöra arter, hos hvilka de af naturen äro sammanklibbade genom en geléaktig ägg-hvite, såsom t. ex. är händelsen med abborrens ägg, så måste man förfara med mycken varsamhet för att icke skada

dem. Denna sammanklibbning är ett af de naturliga vilkoren för deras utveckling och det vore derföre skadligt att störa den.

Det gifves äfven ett annat sätt att åstadkomma de befruktade delarnes blandning med vattnet, som tjänar dem till vehikel, och befodra deras upptagande af äggen, som af dem skola befruktas. Man sätter nemligen i kärlet ett väl genomstunget durkslag, eller ännu hellre en korg med fina öppningar. Nu höjer och sänker och skakar man åt olika håll durkslaget eller korgen, sedan äggen och mjölken fallit i dem, men lyfter dem aldrig fullkomligt utur vätskan. Denna omväxlande och åt alla rigtningar gående rörelse åstadkommer ett dubbelt resultat: den förverkligar blandningen, gör den så fullkomlig som man kan önska, och gör att det med sädesvätskan blandade vattnet går igenom emellan äggen, som ligga orörliga på durkslagets eller korgens botten, hvarvid man, likasom vid det förra förfarandet, medelst en 2 eller 3 minuters hvila, hvarunder man lemnar korgen eller durkslaget på kärlets botten, bereder det ifrågavarande vattnet tid att genomtränga äggen.

Ett tredje förfarande består deri, att man straxt uttrycker mjölken i kärlets vatten, och först då låter äggen falla deri, när det redan är uppfyllt af det befruktande ämnet. Det medium, hvare de komma, är sålunda förut mättadt af det grundämne, till hvilket de hafva stor förvandt-skap; de draga det till sig, emedan de på detsamma utöfva en uppsugningskraft, som de vid de andra förfaringssätten i de första ögonblicken blott använda på insugandet af rent vatten. Vid användandet af denna method är således framgången sannolikare än eljest. Dermed vilja vi dock icke säga, att ägg, som legat i vatten några minuter, innan mjölken blifvit blandad med dem, derigenom förlora förmågan att mottaga inflytelse af den sistnämnda. Jag har ofta vid Rhen haft tillfälle öfvertyga mig, att äggen af lax och forell, som man låtit två timmar ligga i vatten, innan man kunnat förskaffa sig en hanne, ändock hafva bibehållit sin förmåga att befrukta. Men i alla fall är det ett ogynnsamt förhållande och måste undvikas, särdeles då det gäller arter, hvilkas ägg icke, såsom laxens

och forellens, hafva ett kraftigt skyddande omhölje, utan lättare förstöras af den yttre världens inverkan.

För att ännu mer närma den konstgjorda befruktningen till de naturliga medlen, skulle man också kunna lägga äggen i en uti en trädlåda neddoppad vid dekorg, ställa ena ändan af lådan under pipen af en brunn och ingjuta det med sädesmjölken blandade vattnet på det stället, der vattnet flyter ur pipen, hvarefter man åt strömmen öfverlemnar omsorgen att framåtföra de lifvande molekulerna och drifva dem emellan äggen; men dertill vore dock en bestämd apparat nödvändig, som man icke alltid har till hands, och som med lätthet kan användas blott der, hvarest alla anstalter förut äro uppgjorda. Jag inskränker mig därför till att rekommendera det vanliga förfaringssättet, som jag i början har beskrifvit.

En enda hannes mjölk kan vara tillräcklig att befrukta ganska många honors ägg, om man blott gifver honom näring i förvaringsrummet och drager försorg om att föra honom dit först då, när sädesvätskan har uppnått sin mognad. Detta är ett förhållande, som jag förut icke kände, men som jag ofta funnit bekräftadt i fiskaren Glassers båt i Basel, der hanarne till laxar och foreller, som man dagligen uttömmar för att dermed befrukta de ägg som äro ämnade för inrättningen i Hüningen, följande dagen redan åter äro fyllda med mjölk, och detta i 6 till 8 dagar efter hvarandra, ty så länge räcker det sädesmjölk alstrande organets sekretionsprocess. Till och med då, när man vill operera i stor skala, är det således icke nödigt att hafva flera hannar till sitt förfogande, utan det är tillräckligt att det lilla antalet, som man har i sitt våld, befinner sig i de uppgifna omständigheterna.

2. Kläcknings-apparat.

Jacobi rekommenderade för ett århundrade sedan att lägga de befruktade äggen uti långa i ändarne med galler försedda lådor af trä, hvilkas botten var betäckt med kiselstenar, för att på sådant sätt i möjligaste mån efterhärma honoras förfarande vid lektiden. Denna method, som lyckades honom fullständigt och som man för 80 år sedan begagnade i Hannover, hade der så nedsatt priset på

forellerna, att man måste förundra sig, huru man åter kunde glömma den. Samma method användes i nyaste tid i Frankrike af de båda fiskarne i Bresse, Remy och Gehin, hvilka, i stället för de i ändarne med galler försedda lådorna, använde kretsformiga med hål försedda askar. Men hvad som är tjenligt för försök i smått eller i en industrigrens början, kan ändock vara förenadt med olägenheter, som det är angeläget att undanrödja, då man vill reglera näringsgrenar och göra dem för alla passande. Och dessa olägenheter falla så i ögat, att man behöfver blott häntyda på dem, för att bevisa nödvändigheten att gripa till verksammare medel.

Äggens fördelning mellan kisel och deras sammanhopning i trånga, alltjemt till slutna askar gör det också högst svårt att på dem gifva akt, och förhindrar den tillsyn, som man kan egna dem, då man alltjemt har dem under ögonen.

Derjemte bilda fällningarna, som vattnet ganska snart åstadkommer antingen på askarna eller på sjelfva äggen, ett lätt lager, som i vissa fall kan blifva en orsak till äggens omintetgörelse. I Versailles's vatten har jag sett nedsänkta askar, hvilkas hål voro till slutna af en kalkartad fällning, så att de icke genomsläppte hvarken luft eller vatten, och deras innehåll visade sig vid öppnandet likasom förmultadt.

Slutligen är också svårigheten att utan att skada dem, uttaga de utkomna små fiskarna ur deras otillgängliga gömslen, ett hinder vid deras öfverflyttning till de dammar, som man med dem vill besätta.

Dessa obehämligheter hafva föranlett oss, att tänka på medel, hvilkas användning fortfarande tillät oss att så ofta nödigt syntes, handtera de i vårt etablissement inneslutna produkterna, utur kläckningsbäckarna förflytta dem i dammarna och tvätta dem med samma lätthet, som om det vore fråga om liflösa kroppar. Dessa medel äro så enkla och hafva en så i ögonen fallande nytta, att hvar och en måste använda dem, såframt de blott blifva bekanta. Man kan använda dem likaväl i stort, som till försök på laboratorium, till de vidsträcktaste företag, likasom till besättande af en damm,

en bäck, eller vattnet i en park, i fria luften eller i ett drifhus.

Vi bringa våra befruktade ägg på flata vidjellåtor (fig. 2, a) i kläckningsbäckarna. De fina öppningarna af deras väggar bilda ett såll, genom hvilket de i vätskan sväfvande orenligheter bortflyta. Då man blott ytligt doppar dessa flata korgar i det flytande vattnet, så kan man så lätt gifva akt på förloppet dervid, att ingenting deraf undfaller en något uppmärksam skötare. Om strömningen bortför äggen och samlar dem på ett ställe, om skadliga fällningar afsätta sig på dem, då återställer man ordningen med en pensel. Om slutligen hvarjehanda orenligheter hafva förstoppat äfven korgarne, då slår man innehållet af en smutsig korg i en ren, och medelst denna lätta omsättning, som kan verkställas utan fara till och med för de utkomna unga fiskarna, bibehåller man renheten så länge utvecklingsprocessen varar.

Men det är ej blott på dessa grunder, som vi föredraga de omtalade korgarne framför de kislager, som Jacobi och de båda fiskarne från Bresse förelagit. Det gifves äfven en annan, som icke förtjenar att mindre tagas i betraktande. Man kan nämligen, sedan laxarna och forellerna, med hvilka vi redan gjort försök, blifvit födda, förvaudla dessa korgar till lätta flöten, medelst hvilka man bringar skörden till de ställen der man vill afsätta den. Till detta ändamål behöfver man blott innesluta dem i en simmande omfattning och sedan på sjelfva vattnet bringa dem till sin bestämmelseort. Alla, som kommit till *Collège* i Frankrike, och nyfikenheten lockar mycket folk dit, hafva kunnat se mer än 10,000 nyligen utkomna laxar, som simmade på vidjorna af en enkel apparat, som ändock icke hade fullt en kvadratmeters yta. Detta på en så liten rymd vunna resultat gifver ett begrepp om hvad man kan vinna af en väl organiserad industri.

Fig. 2 visar en aflingsapparat, på det att godsegare, som åter vilja befolka sina vatten, må kunna skaffa sig en dylik. Den är bildad af en förening af små parallela kanaler, som afsattsvis uppställas vid sidorna af en öfre kanal, som skjuter upp öfver dem alla och tjénar till deras matande.

Sedan man försett en hvar af dessa

kanaler med en vidjefläta, som nedsänkes ungefär en tum under vattnets yta, så sätter man hela apparaten under en vattentrumma, så att vattnet flyter in vid ena ändan af den öfversta kanalen. Genast uppstår då en strömning åt den motsatta sidan, och här åstadkommer en inskärning, på högra och venstra sidan, ett utflöde, som mättar de båda närmast undre kanalerna. Nya strömningar uppstå i dessa kanaler, sträcka sig i en mot den första motsatt riktning, genomflyta kanalerna i hela deras längd och finna å sin sida åter en afgang åt andra ännu djupare stående kanaler, så att vattnet undan för undan cirkulerar i afdelningarna, hvilka man kan efter behag föröka och förvandla till konstgjorda bäckar.

Då apparaten är i full verksamhet, så lägger man på hvar och en af vidjorna, med hvilka dessa konstgjorda bäckar äro försedda, de ägg, som man vill låta utkläckas, och som man efter de olika arterna kan fördela i de särskilda afdelningar, af hvilka apparaten består. Den fortfarande ström, som ett vattenlager af högst en tums styrka underhåller öfver dem, är tillräcklig att förebygga uppkomsten af kryptogamväxter, hvilka så ofta medföra äggens förstöring, och från hvilka man dessutom i den af oss uppgifna apparaten lätt kan befria de sistnämnda, enär man i den med lätthet kan följa alla de förändringar, som de undergå.

Under dessa konstgjorda förhållanden utveckla sig äggen vida säkrare och hastigare, än på de naturliga ställen, der de afsättas af honorna, emedan de der äro skyddade mot alla temperaturens förändringar, äfvensom mot alla eljest förekommande olyckor, genom hvilka de kunna förderivas eller förstöras. De resultat man i följd af fleråriga försök redan vunnit med afseende på foreller och laxar, lemna intet tvifvel öfrigt i fråga om methodens verksamhet och dess användning i stort, ty den beskrifna apparaten har, oberäknadt några små modifikationer, tjänat till mönster för den stora apparaten vid anstalten i Hünigen. Förfarandet är hvarken svårt eller kostsamt; det företages i ett laboratorium eller skjul, och fordrar nästan ingen tillsyn. Här behöfves blott en enkel vattenstråle, som flyter oupphörligt utan rast.

Om den apparat, som jag har beskrif-

vit, synes för mycket sammansatt, så kan man skaffa sig en sådan blott med en enda afdelning. Jag har vid flere tillfällen dertill begagnat en låda af träd, som var lång och smal, samt inlagd med zink eller bly, eller ock en fisklåda af bränd lera (se fig. 3). De ägg, som jag lagt på vidjorna, med hvilka denna trädlåda eller ock den sistomnämnda fisklådan voro försedde, hafva dels blifvit utkläckta i mitt laboratorium, dels i slottet Osmond i departementet Orne, hvars vatten synt mig gynnande för uppdragningen af lax. En omärklig vattenstråle är tillräcklig till strömningens underhåll, och om behållaren är uttömd, så fyller man honom ånyo, hvarefter operationen fortgår utan afbrott. Det är icke engång nödvändigt att dervid begagna nytt vatten, utan det redan begagnade och i ett kar uppfångade kan begagnas flera dagar efter hvarandra, om man blott låter det flyta genom ett filtrum, så ofta man åter fyller det i matningsrummet.

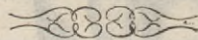
Om man hvarken eger ett drifhus eller ett orangeri, eller något passande lider, der man kan uppställa en kläckningsapparat som liknar den beskrifna, men vill företaga äggens utkläckning i fria luften, i en naturlig bäck, som står i förbindelse med någon vattenyta, eller ock i denna sistnämnde sjelf, så skaffar man sig korgar eller vannor af flat form, ungefär så beskaffade, som fig. 4 visar, och binder dessa korgar vid strandpölar, så att de sjunka ned, men deras öfre rand något litet når ofvanom vattnets yta. De befruktade äggen läggas sedan på botteu af korgen, som man förut kan betäcka med gröna vattenväxter eller ock lemna obetäckt.

Sedan sättes ett af pilkappar flätadt lock eller annat flätverk i förening med denna korg, för att skydda ynglet mot de i dammen eller bäcken lefvande djurs snålhet, som förtära rommen, och utvecklingen försiggår sedan utan att någon omsorg derom är nödig.

Om man, på det ställe der man befinner sig, icke kan skaffa sig korgar af vide och icke heller säf, hvarmed man kan åstadkomma dylikt flätverk, så är det tillräckligt att hjälpa sig med enkla lådor eller vannor af träd, i hvilka man borrar ett tillräckligt antal hål, för att sätta deras innehåll i behörig förbindelse med

vattnet, hvaruti man opererar. Äggen nedläggas derpå i dessa trädkärl, hvilka man likaledes nedsänker i vattnet.

(Forts.)

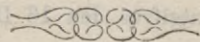
PRENUMERATIONS ANMÄLAN.

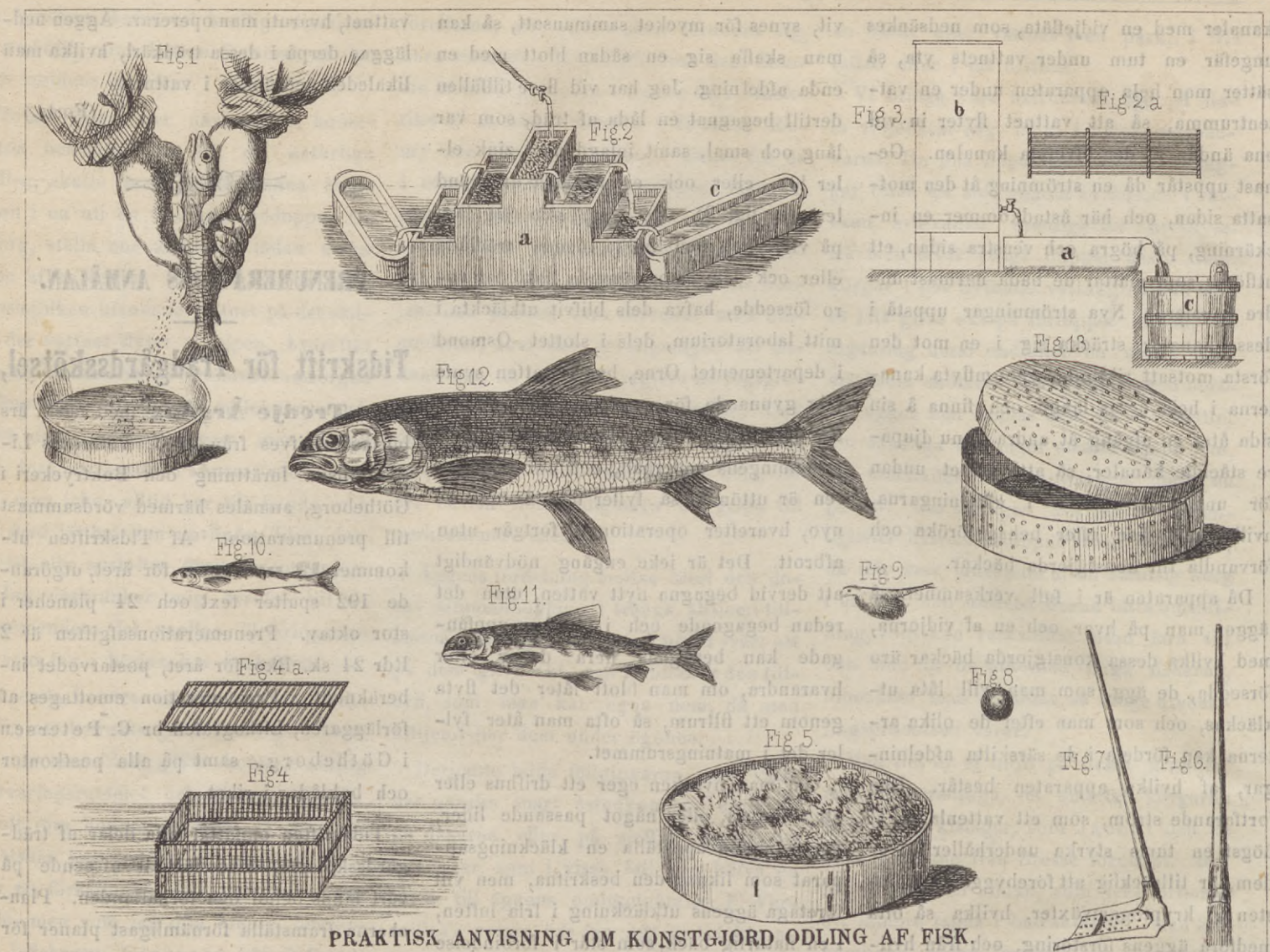
Tidskrift för Trädgårdsskötsel,

hvars **Tredje Årgång** med nästa års början utgifves från hr C. Petersens Lithografiska Inrättning och Boktryckeri i Götheborg, anmäles härmed värdsammast till prenumeration. Af Tidskriften utkommer **12 numror** för året, utgörande 192 spalter text och 24 plancher i stor oktav. Prenumerationsafgiften är 2 Rdr 24 sk. Bko för året, postarvodet inberäknadt. Prenumeration emottages af förläggaren, Lithografen hr C. Petersen i Götheborg, samt på alla postkontor och boklädor i riket.

Tidskriften omfattar alla delar af trädgårdsskötseln, med fästadt afseende på vårt lands behof och förhållanden. Plancherna framställa förnämligast planer för trädgårdsanläggningar, dekorationer för hlosterträdgårdar o. d., hvaraf hittills hos oss så föga blifvit offentliggjordt; men dessutom äfven sådant, som behöfves att i bild förtydligas. En fortgående öfversigt af de nyaste och värdefullaste blomsterväxter, fruktorter m. m., skall sätta läsarne i kännedom om tidens framsteg inom hortikulturens område. Redaktionens bemödande skall städse blifva, att göra Tidskriften nyttig och upplysande, både för blomstervännen och trädgårdsodlaren af yrke.

Af Tidskriftens **första och andra årgångar** finnas ännu kompletta exemplar till samma pris: 2 Rdr 24 sk. Bko hvardera. De hithörande planchererna utgöra till större delen ett urval från utländska praktverk och journaler, hvilkas pris mångdubbelt öfverstiger Tidskriftens. Några så rikt illustrerade trädgårdsskrifter, och som lemna så upplysande ideer i anläggningskonsten, äro icke ännu i vårt land utgifna.

PRAKTISK ANVISNING OM KONSTGJORD ODLING AF FISK.

Till våra Läsare!

Det stegrade antal prenumeranter på vårt

Illustrerad nyaste Söndagsmagasin,

som nästkommande år börjar sin tionde årgång, öfvertygar oss å ena sidan, att våra bemödanden med välvilja omfattas; men å andra sidan ålägger det äfven oss att så mycket som möjligt söka bibehålla det vunna förtroendet.

Således ha vi hört flere yttra den önskan, att Följetongsafdelningen måtte komma att för hvarje nummer innehålla något mera text, och för att visa, huru gerna vi äro beredda att vilfara sådant, som ligger inom vår förnåga, har utgifvaren redan införskrifvit ny och finare stil, med hvilken följetongsafdelningen nästa år blir satt, så att texten nära nog kommer att utgöra det dubbla mot i år. Den illustrerade Berättelse, som är ämnad att börja det nya året, är redan under öfversättning, och då dess innehåll på det högsta är underhållande, torde man vara nog öfverbärande att ursäktas, att illustrationernas antal inskränkas till hälften mot förr, eller till en planch för hvartannat nummer.

Föröfrigt ha vi icke funnit någon annan ändring af nöden. Så länge kriget fortfar, skola vi hädanefter som hittills i ord och bild i Hufvudbladet återgifva det nyaste och bästa, äfvensom ur alla vetandets schakter magasinera sådana ämnen, som allmänt kunna uppfattas och intressera. Vi hafva för detta ändamål att välja ur en mängd erkänt goda utländska illustrerade Veckoblad och Tidskrifter. — För Musik-Bihaget är sörjdt på samma sätt, och ha vi äfven af inländska tonsättare fått löfte om bidrag.

Söndagsmagasinet utkommer alltså nästa som detta år med ett nummer hvarje Söndag eller 52 nummer för hela året.

Hvarje nummer består af:

Hufvudbladet, som upptager och illustrerar blandade ämnen på 8 trespaltiga foliosidor;

Bihaget eller följetongsafdelningen, som uteslutande upptager romantiska berättelser på 8 tvåspaltiga oktavsidor; och

Musik-Bihaget, som, å 4 notsidor hvarje månad, upptager omvexlande Dansmusik och Sångstycken.

Prenumerationsafgiften för hela året eller 52 nummer är som hittills 6 R:dr 32 sk. B:ko, postförvaltare-urvodet inberäknadt.

Prenumeration emottages å alla Postkontor och Boklädor samt hos utgifvaren, herr C. Petersen. Göteborg i December 1855.

Redaktionen.

Härmed följer Bihaget: "Skogsblomman" pag. 7-14.

Nästa No utgifves den 16 December.

C. PETERSENS OFFICIN 1855.